

Naslov originala
Carla Maria Russo
L'amante del doge

Copyright © Edizioni Piemme Spa, 2008
Copyright za Srbiju © BeoBook, 2008

Direktor i urednik
Aleksandar Jasić

Urednik izdanja
Tea Jovanović

Lektura
Staša Mijić

Prelom
Agencija TEA BOOKS

Dizajn korica
Ivana Nedić

Štampa
Publish, Beograd

Prvo izdanje

Tiraž 1000

ISBN 978-86-87027-11-4

BEOBOOK d.o.o.
Bulevar umetnosti 19
11070 Novi Beograd
Telefon: 063/273-520
e-mail: office@beobook.com
www.beobook.com

Karla Marija Ruso

DUŽDEVA LJUBAVNICA

PREVOD:

GORDANA SUBOTIĆ

1.

Lavecari pokuca na vrata spavaće sobe Njegove ekscelencije i sačeka da ga puste.

Andrea Tron već je bio besprekorno odeven u žaket od tamne svile koji je isticao njegovu visoku, savršeno proporcionalnu figuru kakvu su dame naročite cenile. Žabo košulje od najfinijeg snežnobelog lana, vazdušast i bogato izvezen, dodavao je rafiniranosti njegovog izgleda.

„Imate sreće od jutros, Lavecari. U očevom domu odlično spavam. Jedino se ovde budim ovako kasno.“

Lavecari izvi obrvu izvlačeći iz džepa prsluka sat. Osam: većina plemenitih Venecijanaca u ovo doba naveliko spava na mekim plahtama i jastucima od paperja. Gospodin ambasador se, međutim, probudio neobično kasno za svoje navike. Tron je voleo da ustane *rano izjutra*: kako je on to govorio. U gluvo doba noći, kako je smatrao njegov sekretar pomalo preterujući, jer je bio prinuđen da se prilagodi gospodarevim navikama.

„Verovatno zato što ste prinuđeni da spavate sami, ekscelencijo, bez neke žene pored sebe“, primeti sekretar osmehujući se tobože nestašno.

„S kim ste me sinoć ogovarali kad dopuštate sebi tako neprimerenu primedbu? S mojim ocem? S Cuaneom?“

„Uglavnom s Cuaneom“, potvrdi Lavecari nimalo zbunjeno. „On uživa u neobaveznim razgovorima. Naročito ako

je reč o vama. Rekao mi je da vaš otac nikad ne bi dozvolio da se pod njegovim krovom zabavljate s nekom nepoznatom damom. Nepopustljiv je u pitanjima morala.“

„Vrlo skučenih pogleda, nažalost“, potvrdi ambasador. „Šta vam je još ispričao taj brbljivac?“

„Izuzetno je ponosan na vaš položaj *najmoćnijeg političara Republike posle dužda, tim pre što ćete vrlo uskoro i sami postati dužd...* prenosim vam od reči do reči. Za nekoliko sati ispričao mi je celu istoriju porodice Tron iz San Staea,* *jedne od najstarijih venecijanskih kazada** u kojoj sam imao čast da služim od samog rođenja!* Koliko sam shvatio, vaš otac vodi veoma aktivan život i ima mnogo smisla za poslove. *Marljivost, preduzimljivost, naporan rad!* To je pravilo kuće, smatra Cuane.“

Tron prasnu u smeh.

„Sve što je priroda uskratila Nikoli Tronu po pitanju fizičkog izgleda, visinu i moćnu figuru – čime se, međutim, odlikovala moja majka Kjara Grimani – nadoknadila mu je čvrstinom karaktera. Čovek starog kova koji je mene i moju braću uvek vaspitavao prutom. Jedino je moja majka mogla da izađe s njim na kraj. Koliko je, međutim, bilo svađa među njima. On je odlučio o sudbini sve svoje dece: brak i produženje loze za mog drugorođenog brata – po imenu Frančesko, kao i naš deda po majci – samostan za Antonija i Vincenca, venčanje s momkom iz porodice Barbarige iz San Paola za jedinu kćer, srećnu što se otrgla iz očevih kandži. A mi smo svi ćutali i slušali. Čak i danas, kad su mi četrdeset tri, drži mi slovo, iako me braća optužuju da sam mu miljenik.“

„Vama je predodredio političku karijeru.“

„Tačno. Kao prvencu, ali pre svega zato što sam bio najinteligentnije dete. Po njegovom mišljenju. *Za novac ću se ja*

* Skraćeno od *San Eustachio*, sveti Eustahije. (Prim. prev.)

** Venecijanski dijalekt, kuća. (Prim. prev.)

pobrinuti, rekao mi je kad sam bio dečkić, *ti samo osvetlaj obraz Veneciji i imenu Tron*. Ne znam šta o tome misle moja braća, ali ja sam veoma zadovoljan svojom sudbinom.“

„Dobro vas je procenio. Verujem da ni sâm nije očekivao da ćete ispoljiti tako izvrsne vrline i izgraditi vrlo blistavu političku karijeru. A što se tiče braka... ne, vi jednostavno niste za to.“

„Trebalo li to da shvatim kao zamerku?“

Pre nego što je Lavecari stigao da mu odgovori, Cuane je pokucao na vrata i ušao ne čekajući dozvolu. Andrea Tron se osmehnu starom slugi kog je voleo kao oca i raširi ruke da ga zagrlji. Vratio se u Veneciju u gluvo doba noći i još nije stigao da se pozdravi s njim.

Mršavo starčevo telo nestade u gospodarevom zagrljaju, tako sitno da mu nije dopiralo ni do ramena.

„Kako ide, stari?“, pozdravi ga.

„Starac, gospodaru. Istina je“, vajkao se ovaj odmahujući glavom.

Zatim, ne gubeći dalje vreme u besmislenim preneganjima, ispravi leđa zauzimajući zvaničan i strog stav primeren zamerkama koje želi da iznese, i pruži Tronu izgužvanu ceduljicu.

„Gospodaru, vidite li vi šta se događa u Veneciji. I on mi je član izbornog odbora u Velikom veću.“

Tron uze papirić koji mu je Cuane pružio i ovlaš ga pogleda: na njemu je bio ispisan nekakav epigram. Nesumnjivo satiričnog karaktera, pomisli, inače sluga ne bi požurio da mu ga pokaže i pre nego što se pozdravio s njim.

Bio je navikao na satire. Predstavljale su omiljenu razonodu građana i umnožavale su se srazmerno značaju žrtve. Na njegov račun ih je bilo tušta i tma: anegdote, izmišljotine, ogovaranja, poneka bez sumnje preterana u odnosu na istinu, naročito one koje su se ticale njegovih ljubavnih avantura.

Vodio je život koji je pružao mnogo materijala toj vrsti spletkarenja, te prema tome nije smeo da se žali.

Razdražljiv pogled starog Cuanea, koji je, međutim, teško podnosio sve što je ličilo na napad na dostojanstvo Tronovih, natera ga da pažljivije pogleda stihove kako ga ne bi povredio.

*Cenjena gospodo draga,
Republika izdiše kô ostarela raga.
Zašto? Svi se čude
stoga što bi Premudri kralj da bude.
Andreas Tronus, Venetiarum Rex!*

Dodao je cedulju Lavecariju koji je pročitao, osmehnu se i slegnu ramenima. Politički napad: optužuju Njegovu ekscelenciju da poseduje toliku moć da namerava da se proglašuje kraljem Venecije. S obzirom na netrpeljivost koju Venecijanci, bilo plemenita roda ili prost puk ali jednako ponosni na svoju Republiku, ispoljavaju prema svakom ko bi da se uzdigne i postane gospodin ili vladar, jasno je da su stihovi zajedljivi, ali su i duhoviti i pristojni: u njima nije bilo ničeg uvredljivog ili prostog. I, na kraju krajeva, nimalo neistiniti, što potvrđuje i nadimak kojim već godinama Andreu Trona zovu u Veneciji: *El Paròn*. Gospodar.

Titula koja je i sama plod jedne sočne satire u kojoj ga je autor nazvao Pa-Tron, kako bi naglasio njegovu moć u Republici. Dosečka je naišla na odobravanje i taj nadimak mu je ostao zauvek, premda je s vremenom pretrpeo izvesne promene: od Pa-Tron do Patron i na kraju Paròn ispred kojeg je, kao neka zvanična potvrda činjeničnog stanja, dodat i član.

Tako je, antonomazijom,* nastalo *El Paròn*: što je manje duhovita dosečka a više zvanično priznanje da je Andrea

* Upotreba imena kao zajedničke imenice. (Prim. prev.)

Tron najuticajniji i najvažniji član Senata; zapravo najmoćniji čovek u gradu posle dužda – s obzirom na to da je mlad – još nije ni član državne uprave Mletačke republike, već *samo* ambasador Serenisime* i Savija, što je tek jedno, najuticajnije, od njegovih zaduženja.

Taj izraz je već do te mere prodro u građanski rečnik da su ga koristili kako plemići poput Trona tako i ljudi iz naroda. Prvi, u izvesnim slučajevima pomalo zajedljivo, drugi s iskrenom blagonaklonošću.

Tron je zgužvao ceduljicu, bacio je u kamin i nespretno pomilovao Cuanea, iz čijeg je pogleda i dalje izbijala ljutnja.

„To je obična ludorija. A ludoj glavi leka nema“, pokušao je da ga odobrovolji, znajući kako poslovice umirujuće deluju na starog slugu. „Lavecari, današnji raspored, molim vas.“

„Prilično je gust, ekscelencijo. U jedanaest treba da budete u Senatu. Posle podne imate sastanak s Velikim vojvodom od Kelna, zbog čega ste se, uglavnom, i vratili u Veneciju. Bilo bi poželjno da mu se obraćate na nemačkom, bar dok budete sami. Tako savetuju Desetorica.** U znak poštovanja.“

„To znam i sam. Poznajem pravila ponašanja malo bolje od svojih kolega. Bolje bi im bilo da svoju revnost usmere prema mladima i motivišu ih da, kao i ja, nauče četiri strana jezika, umesto što svaki put kad nas posete Englezi ili Nemci moraju da zovu mene kako bi se izvukli. Poštedeli bi me popriličnog napora.“

„I vašeg sekretara, ako smem da primetim. Posle sastanka u Senatu, trebalo bi da provedete ceo dan s visokim gostom: koncert sirotica u Filharmoniji, kratko zadržavanje u restoranu *Florijan* i još jedno – ali strogo poverljivo i tajno,

* Istorijski naziv Venecije. (Prim. prev.)

** Veće desetorice u vladi Mletačke republike. (Prim. prev.)

naglasili su vojvodini pratioci – u San Moazeu, kako bi osetio malo uzbuđenja za kockarskim stolom. Potom ćete ga odvesti na večernji banket u kući Nani, na Đudeki.“

Tron uze pozivnicu odštampanu elegantnim pozlaćenim slovima na tamnom papiru, koju mu je sekretar pružio, i pročita samo nekoliko prvih redova.

Karneval 1755. godine.

Svečana večera s balom na pokladni četvrtak.

Letnjikovac porodice Nani na Đudeki.

*S.V...**

„Nadam se da ste predvideli malo vremena i za moju šetnju. Znete da volim sâm da prošetam do Rialta, po tamošnjim radnjama i ulicama... Kakav je karneval ove godine?“, upita, i zagrli uska i pomalo povijena ramena starog Cuanea, koji nije pokazivao nikakvu nameru da ode. Tim gestom je želeo da mu se izvini što mu ne ukazuje dovoljno pažnje i pre svega da ga udalji: nameravao je malo da radi pre nego što izađe. Ali, unapred je znao slugin odgovor: karneval održan prethodne godine uvek je bio bolji od tekućeg. Cuane je smatrao da s vremenom sve postaje gore. Svetkovine su manje veličanstvene, proleća su manje sunčana, more je manje plavo, vlada Republike manje ozbiljna.

„Do sastanka s gostom ostala su samo tri sata, ekselencijo“, umeša se Lavecari. „Ovo je najbolji trenutak da pođete sami u šetnju.“

„Onda ćemo na brzinu pregledati dospela pisma“, objavi Tron pošto je otpratio Cuanea do vrata kako bi ga učtivo izbacio.

„Sva pisma su vam ovde, na stolu“, obavestio ga je Lavecari, prišavši najosvetljenijem delu sobe gde je, pored velikog

* It.: skraćena od Signoria Vostra, vaše gospodstvo. (Prim. prev.)

prozora blago zaklonjenog finim, snežnobelim zavesama, stajao sto od tamne orahovine. „Podeljena su u tri uredne gomile i obeležena papirićima u boji. Crvena označava *ve-oma hitne* poruke koje bi trebalo bar pogledati pre početka sednice Senata. Poslale su ih vaše kolege: politička pitanja, zahtevi, sugestije.“

„Uobičajeno“, frknu Tron i načini grimasu. „Imaću dovoljno vremena da se pozabavim njima na sednici. Sažmite mi ih u nekoliko reči. Uzdam se u vašu savesnost.“

Lavecari otvori fasciklu s nekoliko pisama.

„Pišu vam vođe dve struje: Memo i Foskarini.“

„Mladi i briljantni Memo... Je li istina ono što se priča?“

„U vezi s čim, ekselencijo?“

„Hajde, hajde, Lavecari, ne budite takav puritanac! Kad bih čekao da od vas čujem najsočnija gradska ogovaranja, načekao bih se. Sreća te me rođak Kverini redovno obavestava o tome.“

„Mislite na Đustinijanu Vajn? Potvrđujem da mu je postala, takoreći, službena ljubavnica.“

„Taj Memo imam istančan ukus.“

„I Vajnova je na dobitku, budući da joj je muž onemoćali starac. A ljubavnik joj je mlad, lep i strastven.“

„Nadam se da će taj vetropir biti pristojan i da će joj biti veran. Ona je prava lepota.“

Tronu zasijaše oči pri pomisli na vrane kose i zavodljivu mladost Đustinijane Vajn, plod tajne strasti jednog Engleza i jedne Grkinje koja se razbuktala u Veneciji.

„Ne bih rekao. Memo se često prepušta zabavama. Baš kao i vi, ekselencijo.“

„Šta hoćete da kažete, Lavecari?“, upita ga Tron, tobože strogo, no time ni najmanje nije zbunio svog sekretara.

„Svi znaju da ste mu vi idol, savršen primer koji Mima nadahnjuje na svim poljima. Čak, kako izgleda, i na polju ljubavne razuzdanosti.“

„Kakve to ima veze? Ja sam ambasador. Druženje sa ženama deo je mog posla. Posetama, udvaranjima, pa čak i ljubavnim vezama s njima dolazim do informacija dragocenih za Republiku. I ne znate koliko truda moram da uložim da bih usrećio te dame, zadovoljio ih i naveo ih da služe mojim ciljevima.“

„Shvatam, ekselencijo.“

„Znam da shvatate. Samo ste zajedljivi i drski. Tegoban je život ambasadora Serenisime, Lavecari. Zahteva mnogo snage.“

„I novca.“

„Tako je. Vratimo se poslu. Šta hoće njih dvojica?“

„Memo i njegova družina pobunili su se protiv *zastarelih institucija Republike* koje bi – kako tvrde – iz korena trebalo promeniti, počevši od inkvizitora i Senata. U tom smislu traže vašu podršku kako bi Senat svojom uredbom obuzdao cenzuru, a možda i opozvao državnog cenzora.“

„Našeg savesnog i neumoljivog Regelinija. Kog svi mrze i preziru, ali ne mogu da ga sklone. Mislim da će to biti vrlo teško.“

„Prema njihovim rečima, Venecija se nikad neće zaustaviti na putu propasti u koju srlja ako ne otvori granice uticajima stranih kultura, naročito francuskoj.“

„*Philosophes*.“*

„Da, upravo su oni seme razdora. Foskarini i konzervativci, međutim, osuđuju razuzdano ponašanje slaveći stare stroge običaje i pozivaju vas da se založite za donošenje zakona protiv raskalašnosti, koji bi ponovo uspostavio stroge običaje i poštrio cenzuru.“

* Fr.: filozofi, misli se na francuske prosvetitelje. (Prim. prev.)

„Ni manje ni više?“

„Tako piše Njegova ekselencija Foskarini“, potvrdi Lavecari zatvarajući fasciklu i samouvereno pogleda pisma naznačena kao *veoma hitna*. Izvukao je jedno i čitao ga dok nije naišao na deo koji potvrđuje njegove reči. *Treba sasvim zatvoriti granice kako bi se onemogućilo da u Veneciju prodru dela philosophes, šarlatana koji će svojim nastranostima upropastiti svet. Kakve mere predlažete vi, kao čovek koji dobro poznaje njihove izmišljotine predodređene da zavedu ono malo pristojnog sveta? Zar ne bi bilo potrebno poštiti cenzuru, zatvoriti granice i onemogućiti protok tih opasnih i prevratničkih teorija? A šta mislite o državnim inkvizitorima?** Slabi, popustljivi, neodlučni, eto kakvi su! Šta se dogodilo s nekadašnjom strogošću? Na ovaj način se podriava bezbednost Republike, zauvek se uništava veličina nadmoćne Serenisime. Strogost, kaznene mere, odlučnost, to nama treba! A vi sa svojim iskustvom u međunarodnim poslovima, ekselencijo Tron, morate da se iskažete i nametnete!“

„Znate šta, Lavecari?“

„Šta, ekselencijo?“

„Dosta mi je tih budalaština. Za nekoliko sati ću morati ponovo da ih slušam u Senatu. Rado bih, međutim, zavirio u pisma koja ste obeležili kartončićem na kojem piše *pozdravi, glasine, razno*.“

„Bilo bi mnogo važnije pozabaviti se trećom grupom pisma, ekselencijo: molbama.“

„Ostajem pri tome da čitamo *pozdrave, glasine, razno*.“

„Mogu li da primetim da se, kao i uvek, ponašate tašto?“, učtivim tonom ga upita Lavecari, svestan da poneka zajedljiva šala ni najmanje ne ljuti ambasadora već mu, štaviše, veoma godi. Uprkos veoma visokom položaju koji zauzima u

* Ovde nije reč o crkvenim inkvizitorima, već o državnim činovnicima Mletačke republike. Po ondašnjem državnom ustrojstvu trojica inkvizitora (istražnih sudija) bila su na čelu Istražnog suda zaduženog za političke delikte. (Prim. prev.)

gradu, Andrea Tron je ostao jednostavan i pristupačan čovek koji voli da se šali. Jedino se u ophođenju s njim mogla dopustiti sloboda kakva se u ponašanju prema ostalim plemićima, čak i nižeg društvenog položaja, nije mogla ni zamisliti. To su znali svi u Veneciji i, po sekretarovom mišljenju, i previše su koristili tu njegovu osobinu. Mladi su mu se obraćali kao svom vršnjaku, narod se nije ustručavao da ga zaustavlja na ulici ili ga čeka pred kancelarijom kako bi ga lično molili za neku uslugu. Lavecari nije odobravao tu preteranu prisnost, koja, kako se činilo, Njegovoj ekselenciji nije nimalo smetala. Gotovo svima se obraćao po imenu: ostaje tajna kako je uspevao da zapamti tolika imena.

„Bolje bi bilo da se drže na potrebnom odstojanju“, često je gundao za sebe Lavecari, koji je toliku omiljenost posmatrao kroz brojne nasrtljive molbe koje je morao da dodaje ionako velikoj gomili zahteva pristiglih iz celog sveta.

„Ja sam tašt? Zaista ne razumem čemu tako oštra kritika.“

„O, i te kako razumete, ekselencijo. Vrlo dobro znate da su sva ta pisma poslale žene. Kad se još ima u vidu da je vest o vašem premeštaju iz Pariza u Beč postala zvanična i opštepoznata, nije ni čudo što su pisma nagrнула poput bujice. Što je velika obaveza za mene, ekselencijo.“

„Je li to uvod u traženje povišice, Lavecari?“

„Nije, ekselencijo, šta vam pada na pamet! Mada, da se razumemo, ne bi bilo na odmet. Samo sam se pitao da li bi bilo bolje da sami čitate ta pisma. Sadržaj im je često veoma ličan, te mi je, dakle...“

„Ne uzdam se samo u vaše sposobnosti, već i u vašu uzdržanost, dragi Lavecari. Ne ustručavajte se“, odvrati Tron uz ironičan smešak.

„Kako želite, ekselencijo“, uzdahnu Lavecari. „Pošto su doznale veliku novost, sve vaše pariske prijateljice na razne

načine jadikuju. Uglavnom plaču, očajavaju, pitaju se šta će biti s velikom ljubavlju koja je među vama buknuła: da li ćete uprkos daljini koja vas razdvaja ostati verni tom osećanju ili...“

„Pošaljite u moje ime neki vrlo skup poklon tim damama. Neki nakit, haljinu. Sami odlučite, ali ne škrtarite: što je poklon skuplji, to će ih više utešiti i pomoći će im da lakše zaborave. Dodajte i uobičajenu poruku, strastvenu, ali uopštenu: mrsko mi je što je napuštam, prevrnuo sam i nebo i zemlju kako bi mi vlada moje otadžbine ponovo dodelila dužnost u Parizu ali, uprkos naporima, pesimista sam... Ne pravite takav izraz lica, Lavecari! Ne lažem, bar što se tiče poslednje tvrdnje. Uostalom, kad smo već toga: kako je reagovao Senat na moje negodovanje u vezi s promenom ambadorskog mesta? Pa šta oni misle da sam ja? Poštanska pošiljka? Nisam se ni privikao na Hag, a već su me premestili u Pariz. Glas sam izgubio objašnjavajući im da obožavam taj grad i da nemam nameru da odem odande ni po koju cenu, a oni? Kako su mi uzvratili? O tome me niste obavestili.“

„Niste mi pružili priliku, ekselencijo. Želeli ste da se pobavimo lakšim temama. Evo odluke“, potvrdi Lavecari vađeći jedan koverat s gomile pisama obeleženih s *vrlo hitno*. „Uobičajen odgovor... *veoma nam je žao što ne možemo udovoljiti vašem zahtevu, ali tako osetljivo mesto kao što je dvor Habsburga može biti povereno jedino vama. Vi ste jedina osoba koja je, zahvaljujući iskustvu, božanskom daru – čitam vam doslovno: kladim se da je ove dve reči napisao Foskarini – i vladanju stranim jezicima, sposobna da dostojno obavlja ovo zaduženje na dobrobit otadžbine*. Slede prigodni izrazi: nadaju se da ćete se brzo prilagoditi hladnom i uzdržanom Beču. Odluka ne sadrži – mada bih ja mogao da ih dodam – primedbe nekih vaših kolega: po njihovom mišljenju, vi zapravo ne žalite za Parizom već za Parižankama.“

„Nema sumnje da će mi veoma nedostajati. Treba iz početka izgraditi čitavu mrežu odnosa, delotvornu i dobro podmazanu.“

„Da sam na vašem mestu, ne bih toliko žalio. Ono što se događalo u Parizu potvrđuje se i u slučaju Beča: vaš dolazak se najavljuje sve učestalijim ženskim prepiskama. Bečlijke se raspituju o detaljima slave koja prati venecijanskog ambasadora, Parižanke vam pripremaju teren potvrđujući ih. Ističu vaš šarm, kulturu, prefinjene manire, fizičku lepotu i tako redom.“

„Drago mi je što su moje prijateljice iskazale takvu privrženost i odanost“, zadovoljno primeti Tron.

„Uprkos tome što...“

„Uprkos tome što?“

„Hoćete li da čujete celu istinu, ekscelencijo?“

„Svakako! Ne mislite valjda da ću se ponašati kao neka histerična žena?“

„Dražestan ljubavnik, po rečima vaših obožavateljki, a ipak...“

„Nastavite, Lavecari! Zašto mi dajete informacije na kašičicu?“

„To su lična zapazanja, ekscelencijo. Možda ne bi trebalo čak ni da budem upućen u njih. Međutim, ako baš želite... Nepouzdan i prevrtljiv.“

„Zašto se smatrate obaveznim da toliko okolišate i glumite nelagodu koju ne osećate? Prvi ću priznati da je to zaslužena pritužba. Šta da vam kažem?“, upita Tron šireći ruke. „Biće da nisam stvoren za ozbiljne i dugotrajne veze. U pravu je bio moj otac. Nikad mi to nije bilo potrebno, štaviše, sviđa mi se moj život ovakav kakav je. Ne bih promenio nijednu sitnicu. Možda sam površan po pitanju osećanja. Ili ne mogu da se usredsredim na njih, budući da sam svestan *misije koju treba da izvršim* kako visokoparno tvrdi Nikolo

Tron. Nema smisla da se uplićem u zahtevne veze koje sebi ne mogu da dozvolim. Osim ako istina nije sasvim drugačija: nijedna žena nije umela da me zadivi u tolikoj meri da je neka druga ne bi mogla zaseniti. Šta ja tu mogu?“

„Ipak, po mom mišljenju, kad postanete venecijanski dužd...“

„Ah! Sad ste još i vi počeli da mi krojite sudbinu? Nije dovoljno što to rade moj otac i Cuane?“

„To je neizbežan sled događaja, ekscelencijo. Utoliko je bolje biti dalekovid i osmisliti budućnost.“

„Neću se oženiti unapred razmišljajući o toj mogućnosti, ako ste to hteli da predložite. Pre svega, s obzirom na moje godine, taj položaj je veoma daleko. Uostalom, ne smatram da je to dovoljan razlog da promenim način života. Venecijanci će morati da se naviknu na dužda neženju i na glasi- ne o njegovom ljubavnom životu. U suprotnom, nek izaberu nekog drugog.“

„Nema takvog koji je vama dorastao, ekscelencijo.“

„Onda će morati da me prihvate sa svim mojim vrlinama i manama... To je bilo dovoljno. Ostavimo se ženskih pisama.“

„Kako želite. Ostaje treća grupa pisama. Najdosadnija, osim što je i najveća, kao što i sami možete da vidite.“

„*Molbe*.“

„Kao i uvek, kad se dozna da se vraćate u otadžbinu. Previše ste predusretljivi. Treba povući granicu. Uporno vam to govorim, ali vi se ne obazirete. Posle se žalite da vam boravak u Veneciji nije ni prijatan ni opuštajuć.“

„Ima li nešto važno?“

„Uobičajeno“, primeti Lavecari slegnuvši ramenima. „Udruženja trgovaca preporučuju se Vašoj ekscelenciji kako biste im, kad se ustoličite u Beču, omogućili sklapanje unosnih trgovinskih ugovora. Ogroman broj molilaca uporno

zahteva deo crkvenih priloga, novčanu pomoć i posao. Već sam vam zakazao sastanke s njima. Sutra ćete morati da primite mnogo njih. Biće to zaista naporan dan. Međutim, budući da vi nemate ništa protiv toga...”

„Ko su ti molioći?”

„Učeni ljudi, umetnici, monasi. Čak i poneko zvučno ime iz Senata. Međutim, kao i obično, najuporniji su barnabiti.* Kratak pregled podataka o njima već je na vašem radnom stolu u kancelariji“, zaključio s izrazom netrpeljivosti na licu.

Lavecari je mrzeo barnabite: poluplemstvo najnižeg ranga, nepouzdana, licemerna podmitljivci koji se prodaju za šaku dukata. Iza skromnog plemićkog grba kriju lenjost i parazitski život. Većina ih je siromašnija od ribara iz lagune, a ponašaju se besramno, nadmeno i rasipnički. Društveno zlo.

Tron ne bi trebalo ni najmanje da mari za njih. On je, međutim, uvek odvajao malo vremena za svakog od njih: slušao ih je, obećavao im, nikad u prazno, nastojao svima da udovolji. Uistinu nije mogao da shvati odakle mu toliko strpljenje i zašto je toliko predusretljiv. Osim ako to nije deo promišljene strategije kako bi ga, kad postane dužd, cenili i voleli svi Venecijanci.

„Potruđiću se da i ovog puta izađem na kraj s napornim tempom koji ste mi nametnuli.“

„Ne svaljujte krivicu na mene, ekscelencijo. Ja sam prva žrtva vaše revnosti“, požalio se sekretar. Tron pogleda na sat.

„Znate šta, Lavecari?”

„Šta, ekscelencijo?“, strpljivo ga upita.

„Budući da ste tako marljivo odradili moje poslove, mogao bih priuštiti sebi koji sat dokolice i šetnju za kojom čeznem. Nameravam da malo pogledam karneval pre nego

što povedem uvaženog nemačkog gosta. Otići ću peške do Senata, dakle, videćemo se u Duždevoj palati, deset minuta pre početka sednice. Kažite slugi da mi donese crni karnevalski plašt.“

* Osiromašeni plemići koji su i dalje zadržali svoje pozicije u Velikom veću. (Prim. prev.)